

ПРОГЛАС ЗА НАШ ГРАД ПЕТРОВГРАД

Ми, оснивачи, као и сви наши чланови и симпатизери удружења ПЕТРОВГРАД, чврсто верујемо да се у времену у којем живимо стекло много потврда о оправданости враћања имена Петровград и још више доказа о неоправданости образложења којима је установљено данашње име града Зрењанин. Руководимо се поукама прошлости без којих је немогуће суочавање са савременим искушењима. Уверени смо да је без историјске самосвести сваки народ осуђен на нестанак и да воleti своју историју и традицију значи и бранити слободу избора других, разумети љубав других према своме.

Разлози за враћање имена Петровград не чине се данас мање важним него разлози за његово усвајање средином 30-тих година прошлог века. Штавише, након искустава из II светског рата и збивања у Источној Европи и бившој заједничкој држави, крајем XX века, они су још разумљивији.

Историја нас учи и да је први српски устанак против Турака 1594. године и уопште први Српски покрет против овога вековног непријатеља потекао из нашег града. За освету Турци су на Врачару у Београду спалили мошти Светог Саве, а наш народ, град и цео Банат љуто је платио овај свој подвиг. Прошло је више од 300 година након овога догађаја када је српска победничка војска, предвођена Краљем Петром Ослободиоцем, Карађорђевићем унуком, 17.11.1918. године дошла у наш град и донела нам слободу и испуњење вишевековног сна српског народа о присаједињењу са матицом.

Са становишта националне историје краљ Петар је личност од прворазредног значаја. Био је учесник у четири српска ослободилачка рата, а по свом јунаштву био је и остао познат и ван граница Србије. У војним академијама о њему и његовој војсци уче као оличењима беспримерне храбрости, жртвовања и оданог савезништва. Због тога у центру Париза, једна од авенија која води ка Јелисејским пољима, носи назив по њему, а на тргу Колумбија је подигнут монументални споменик краљевима Петру Ослободитељу и Александру Ујединитељу, баш као што се и у нашем граду на централном тргу налази споменик Краљу Петру, а главна градска улица носи назив по краљу Александру. Краљ Петар је такође и морална личност без премца у нашој модерној историји, сигурно наш најпопуларнији владалац у 20. веку, у време када је ослободио демократску енергију Србије и помогао да Србија постане стожер окупљања јужнословенских народа.

Политички програм Петра I Карађорђевића је био ослобођење и уједињење српског народа и као такав представља највећи симбол његових тежњи на овом простору ка присаједињењу са својом матицом. То су разлози којима су се руководили наши преци, демократски изабрани представници народа у градском парламенту, када су 30.09.1934. године донели одлуку о промени назива граду у Петровград.

Враћањем нашем граду његовог назива Петровград, **исправила би се велика неправда** коју су најпре учинили немачки окупатори у Другом светском рату, одмах по заузимању града, а потом и комунистичка власт вођена идеолошким побудама 2. октобра 1946. године. Након слома комунизма у свим земљама Источне Европе, па и земљама бивше Југославије, уклоњени су важнији симболи и знамења комунистичке прошлости. Осим идеолошких разлога, промене су код нас биле условљене и сазнањем о одговорности комунистичке партије за многе политичке одлуке погубне по судбину српског народа у другој половини XX века. Након II светског рата су укинуте тековине грађанске демократије, извршена је национализација, а по „револуционарном праву“ вршене ликвидације, конфискације и прогон нелојалних грађана. У тим и таквим околностима је промењен назив нашем граду.

Уз наведене разлоге о одговорности организације којој је припадао Жарко Зрењанин и **несразмере између његовог реалног историјског значаја и значаја Петра I Карађорђевића**, садашње име би требало променити и због несразмере између важности највећег града у Средњем Банату и личног значаја локалног партијског функционера, који са њим и није имао много додира. Био би то допринос успостављању постојаније лествице вредности и залог за будућност.

Напослетку, **оно треба бити промењено и због начина на који је успостављено**. Име Петровград је усвојено демократски израженом вољом грађана, а име Зрењанин – самовољом власти која је претходну суспендовала.

Овај проглас који смо сачинили као и **све активности** које ћемо спроводити у циљу враћања назива нашем граду Петровграду, **чинимо у духу заветних порука Михајла Пупина** по којима је у Америку донео „*свест о дивним традицијама свог народа... његовим моралним вредностима и предањима*“ којима су га научили његова мајка и неписмени сељаци на поселима у Идвору. „*Никаква друга наука није на мене учинила дубљи утисак*“, пише Пупин у својој чувеној аутобиографији. „*На поселима су приче о Карађорђу изазивале највише одушевљења*“, а на зиду у кући његовог оца, поред иконе свеца, висиле су слике Карађорђа, Гарибалдија и руског цара.

У Зрењанину, 20. децембра 2017. године

ПОТПИСНИЦИ ПРОГЛАСА:

1. СВЕТОСАВЉЕ,
2. УДРУЖЕЊЕ ЧЛАНОВА И ПРИЈАТЕЉА МАТИЦЕ СРПСКЕ
3. СРПСКИ НАРОДНИ ПОКРЕТ "СВЕТОЗАР МИЛЕТИЋ",
4. "ДРУШТВО СРПСКО - РУСКОГ ПРИЈАТЕЉСТВА - РЕГИОНАЛНИ ОДБОР ЗРЕЊАНИН"
5. УДРУЖЕЊЕ РАТНИХ ВОЈНИХ ИНВАЛИДА ГРАДА ЗРЕЊАНИНА,
6. УДРУЖЕЊЕ РАТНИХ ДОБРОВОЉАЦА 1912-1918 ЊИХОВИХ ПОТОМАКА И ПОШТОВАЛАЦА,
7. КОШАРКАШКИ КЛУБ "ПЕТРОВГРАД",
8. ШАХОВСКИ КЛУБ "ПЕТРОВГРАД",
9. АУТО МОТО КЛУБ "ПЕТРОВГРАД",
10. УДРУЖЕЊЕ "МОТО КЛУБ ПЕТРОВГРАД" ,
11. УДРУЖЕЊЕ "МАКЕТАРСКИ КЛУБ КРИЛА ПЕТРОВГРАДА",
12. УДРУЖЕЊЕ ОДГАЈИВАЧА ГОЛУБОВА СРПСКИХ ВИСОКОЛЕТАЧА СРБ-797- "ПЕТРОВГРАД"
13. БОКСЕРСКИ КЛУБ "ПЕТРОВГРАД"

КОСТА ЧАВОШКИ *Коста Чавошки*